

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

IŠVADA
DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ
BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO IR
SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO

KAUNAS
2018 M.

TURINYS

IŠVADA DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO IR SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO	<u>3</u>
IŠVADOS PRIEDAI	
1. IŠVADOS TIKSLAS	<u>8</u>
2. ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS	<u>9</u>
3. ATASKAITŲ RINKINIO SUDARYMO TEISINĖ BAZĖ	<u>13</u>
4. AUDITO REZULTATŲ APŽVALGA	<u>16</u>
5. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO RODIKLIAI IR BENDROSIOS TENDENCIJOS	<u>21</u>
6. ANKSTESNIŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS	<u>31</u>
7. BAIGIAMOJI DALIS	<u>35</u>

Nuoroda:

Po vieną Išvados egzempliorių pateikta:
Savivaldybės tarybai,
Savivaldybės merui,
Savivaldybės administracijos direktoriui,
Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui,
Savivaldybės administracijos Finansų ir ekonomikos skyriui,
Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovui Kauno apskrityje.

Su Išvada taip pat galima susipažinti
Savivaldybės interneto puslapyje adresu www.kaunas.lt

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 2, 44250 Kaunas, tel. (8 37) 42 37 89, faksas (8 37) 42 43 96,
el. p. kontrole@kaunas.lt, http://www.kaunas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188692154

Kauno miesto savivaldybės tarybai

IŠVADA

DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO IR SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO

2018 m. birželio 22 d. Nr. AP/01-4
Kaunas

Vykdydama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo², Savivaldybės tarybos veiklos reglamento³ nuostatas ir savo nuostatus⁴, Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolės ir audito tarnyba atliko Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio (toliau – Ataskaitų rinkinys) ir Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo teisėtumo auditą, nustatytą veiklos plane ir metinėje audito programoje.

Už Savivaldybės Ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, atsakinga Savivaldybės administracija⁵, už jo pateikimą Savivaldybės tarybai atsakingas Savivaldybės administracijos direktorius⁶. Savivaldybės administracijos direktorius, kaip Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas, ir pavaldžių įstaigų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, pagal kurių duomenis parengtas Savivaldybės Ataskaitų rinkinys, teisingumą ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Savivaldybės biudžeto vykdymą organizuoja Savivaldybės administracijos direktorius, Savivaldybės biudžeto kasos operacijų vykdymą – Savivaldybės administracijos Centrinis apskaitos skyrius per Lietuvos Respublikos kredito įstaigas.

---

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008-09-15 įstatymo redakcija Nr. X-1722, su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 2 p. ir 9 d. 10 p.

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo redakcija Nr. IX-1946, su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 1 ir 3 d.

³ Savivaldybės tarybos veiklos reglamentas patvirtintas Savivaldybės tarybos 2015-04-02 sprendimu Nr. T-125 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatai patvirtinti Savivaldybės tarybos 2013-03-21 sprendimu Nr. T-143.

⁵ Vadovaujantis Kauno miesto savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, kurios patvirtintos Savivaldybės tarybos 2016-07-12 sprendimu Nr. T-356 ir 2017-12-19 sprendimu Nr. T-785.

⁶ Savivaldybės tarybos 2012-09-13 sprendimu Nr. T-428 patvirtintų Kauno miesto savivaldybės administracijos nuostatų 19.14 punktą.

Savivaldybės kontrolieriaus pareiga pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl Savivaldybės Ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo (toliau – Išvada) nustatyta Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamente. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo auditą atliko pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, Valstybinio audito reikalavimus⁷, tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁸ ir tarptautinius audito standartus⁹, kuriuose nurodyta auditą atlikti ir planuoti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl Savivaldybės Ataskaitų rinkinio tinkamo ir teisingo pateikimo ir Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo.

Audito metu vertinome, ar Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus, reglamentuojančius Savivaldybės Ataskaitų rinkinio sudarymą, ar jame nėra reikšmingų iškraipymų, lyginant Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio duomenis su audituoto Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenimis ir kitais Savivaldybės administracijos tvarkomais duomenimis, iš kurių jis buvo sudarytas. Įvertinome Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio sudarymo metodų ir šaltinių tinkamumą.

Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme 2017 metų Ataskaitų rinkinio parengimo ir pateikimo ir Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo teisėtumo vertinimus. Tikime, kad atliktas Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio vertinimas ir auditas suteikia pakankamą pagrindą mūsų nuomonei pareikšti.

Vertinti Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio duomenys:

- Savivaldybės biudžeto pajamos (kartu su paskolomis) – 294 586,5 tūkst. Eur;
- panaudoti asignavimai (išmokos) – 292 694,0 tūkst. Eur.

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl 2017 metų Ataskaitų rinkinio pagrindas

Savivaldybės administracija ir Savivaldybės įstaigos 2017 metais planuodamos ir apskaitydamos biudžeto išlaidas nesilaikė išlaidų ekonominės klasifikacijos reikalavimų (nesivadovavo Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 3 punkto, 7 straipsnio

⁷ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 patvirtinti Valstybinio audito reikalavimai (Valstybės kontrolieriaus 2015-03-24 įsakymo Nr. V- 54 redakcija).

⁸ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>).

⁹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

1 punkto ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos¹⁰ reikalavimais). Dėl to Ataskaitų rinkinio ataskaitose 817,9 tūkst. Eur išlaidos neteisingai atskleistos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus (žr. Išvados 4 priedą).

Audito metu nustatyti išlaidų klasifikavimo neatitikimai daro įtaką atskirose 2017 metų Ataskaitų rinkinio ataskaitose nurodytiems duomenims. Toliau nurodomi reikšmingi duomenų iškraipymai ataskaitose:

1. Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitoje (lentelė „Asignavimai“) neteisingai atskleisti šie duomenys:

- dėl netinkamo asignavimų planavimo, jų panaudojimo ir neteisingos kasinių išlaidų (panaudotų asignavimų) apskaitos 2 programos „Sumanios ir pilietiškos visuomenės ugdymo programa“ suplanuoti ir įvykdyti asignavimai turtui įsigyti parodyti 764,3 tūkst. Eur mažesne suma, o asignavimai išlaidoms – 764,3 tūkst. Eur didesne suma (žr. Išvados 4 priedą).

2. Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų pagal programas ir asignavimų valdytojus savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms atlikti vykdymo ataskaitoje neteisingai atskleisti šie duomenys:

- dėl netinkamo asignavimų planavimo, jų panaudojimo ir neteisingos kasinių išlaidų (panaudotų asignavimų) apskaitos Savivaldybės administracijos 2 programos „Sumanios ir pilietiškos visuomenės ugdymo programa“ suplanuoti ir įvykdyti asignavimai turtui įsigyti parodyti 764,3 tūkst. Eur mažesne suma, o asignavimai išlaidoms – 764,3 tūkst. Eur didesne suma (žr. Išvados 4 priedą).

Sąlyginė nuomonė dėl 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, 2017 metais Savivaldybės biudžetas visais reikšmingais atžvilgiais vykdytas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą.

Sąlyginės nuomonės dėl 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo pagrindas

Savivaldybės administracijoje ir audituotose Savivaldybės įstaigose audito metu nustatyti biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo pažeidimai, teisės aktuose nustatytų tikslų (ekonomiškumo, efektyvumo, rezultatyvumo) naudojant biudžeto lėšas, kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų nesilaikymo atvejai:

- Pagal Viešųjų pirkimų tarnybos duomenis Savivaldybės administracija per 2011-2017 m. laikotarpį yra sudariusi vidaus sandorių, kurių vertė yra 214 441,5 tūkst. Eur, ir užima antrą vietą Lietuvoje pagal sudarytų vidaus sandorių vertę. Atkreipiamas dėmesys, kad šie duomenys nėra tikslūs, nes Savivaldybės administracija ne apie visus vidaus sandorius Viešųjų

---

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

pirkimų tarnybai pateikusi informaciją. Audito metu patikrinus vidaus sandorius, sudarytus su Savivaldybės kontroliuojamomis įmonėmis (UAB „Kauno gatvių apšvietimas“, SĮ „Kapinių priežiūra“, SĮ „Kauno planas“) nustatyta, kad Savivaldybė sudarydama vidaus sandorius su savo kontroliuojamomis įmonėmis atsisakė galimybės skaidriau ir efektyviau naudoti viešąsias lėšas. Savivaldybės administracija tinkamai neprižiūrėjo vidaus sandorių vykdymo ir neužtikrino: įkainių nustatymo teisėtumo, įkainių pagrįstumo ekonomiškumo požiūriu, racionalios atsiskaitymų tvarkos, paslaugų įvykdymo terminų kontrolės (žr. Išvados 4 priedą).

- 30 savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2016 ir 2017 m. neteisėtai savo vardu prisiėmė 1 007,9 tūkst. Eur ilgalaikius finansinius įsipareigojimus, sudarydamos sutartis dėl kompiuterių klasių nuomos paslaugų 3 metų laikotarpiui, tuo nesilaikyta Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo reikalavimo, kad biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų. Pažymėtina, kad 4 įstaigos (iš 30) vykdydamos viešuosius pirkimus nesilaikė tuo metu galiojusių įstaigų supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių reikalavimų ir jose nustatytų pirkimų procedūrų (žr. Išvados 4 priedą).

- Savivaldybės administracija ir įstaigos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitoje neužregistravo 1 199,7 tūkst. Eur mokėtinų sumų, o dalis skolų su tiekėjais nesuderinta (skolų likučiai Savivaldybės administracijos ir tiekėjų apskaitoje nesutampa). Dėl to Savivaldybės ataskaitose 2017-12-31 nurodyta 4 204,0 tūkst. Eur įsiskolinimo suma (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) nėra teisinga. Dėl šių priežasčių negalime patvirtinti, kad Savivaldybės įsiskolinimas 2017-12-31, palyginus su 2017-01-01 buvusiu įsiskolinimu, sumažėjo 427,9 tūkst. Eur ir kad Savivaldybė 2017 m. įvykdė Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹¹ 13 straipsnio 3 dalyje reikalavimą dėl įsiskolinimo sumažinimo¹² (žr. Išvados 4 priedą).

- Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija ir įstaigos ne visada laikosi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų ir įstaigų vidaus dokumentuose nustatytų reikalavimų. Nustatyti viešųjų pirkimų teisės aktų pažeidimai, kai dalis prekių ir paslaugų įsigyta be viešųjų pirkimų, pirkimai atlikti neskelbiamos apklausos būdu, apklausiant tiekėjus žodžiu, nors turėjo būti vykdoma skelbiama apklausa, atskirais atvejais pirkimo sutartys su tiekėjais sudarytos neterminuotam laikotarpiui arba ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui. Nuo 2017-07-01 įsigaliojus naujam Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymui, Savivaldybės įstaigose pastebėta praktika, kad pirkimai iki 10 tūkst. Eur daugeliu atvejų vykdomi neskelbiamos apklausos būdu, atliekant žodinę apklausą, apklausiant 1 tiekėją, nevykdant pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją.

---

¹¹ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016 m. gruodžio 22 d. Nr. XIII-177.

¹² Įstatymo 13 straipsnio 3 dalies nuostata, kad savivaldybės 2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.

Kadangi pirkimai iki 10 tūkst. Eur Savivaldybės įstaigose paplitę, atkreipėme dėmesį į šią naujai besiformuojančią pirkimų organizavimo praktiką, pažymėdami, kad net ir atlikdama mažos vertės pirkimą perkančioji organizacija privalo užtikrinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnyje numatytų principų laikymąsi, turi racionaliai naudoti lėšas, negali piktnaudžiauti savo teise kreiptis į pasirinktus tiekėjus (arba 1 tiekėją) ir teise nevykdyti pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją, pirkimo procedūras turi tinkamai dokumentuoti ir saugoti tai patvirtinančius dokumentus (žr. Išvados 4 priedą).

- Savivaldybės įstaigose ir centralizuotai Savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaitą tvarkančioje įstaigoje „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ vidaus kontrolė darbo užmokesčio srityje turi trūkumų ir nėra veiksminga: audituotose įstaigose nustatytos dažnos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos, darbuotojams nustatytas didesnis darbo krūvis, negu leidžiama teisės aktais, skirtos priemokos ir premijos, aiškiai nenurodant jų skyrimo priežasčių, nepateikti su priemokų (premijų) skyrimu susiję pagrindžiantys dokumentai. Dėl to neužtikrinamas teisėtumas ir darbo užmokesčiui skirtų lėšų efektyvus naudojimas (žr. Išvados 4 priedą).

- Savivaldybės sporto įstaigos 2017 metais apie 80 proc. biudžeto lėšų, gautų ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomai apmokėti, sumokėjo viešosioms įstaigoms ir privačioms bendrovėms už sporto salių ir stadionų nuomą. Audito metu nustatyta, kad kai kurios sutartys nenaudingos įstaigoms, nes numatyti papildomi mokesčiai, kai kurios sutartys sudarytos be viešųjų pirkimų, kai kuriais atvejais neaiškūs motyvai nuomotis tam tikras patalpas. Manytina, kad sporto įstaigos neišnaudojo Kauno miesto mokyklų, turinčių sporto sales ir stadionus, potencialo, miesto mokyklose laisvu nuo pamokų metu pasinaudoti miesto mokyklų salėmis ir stadionais, neieškojo galimybės kreiptis į steigėją, prašydamos leisti panaudoti būdu gauti tinkančias patalpas, esančias Savivaldybės nuosavybėje, taip pat galimybės tartis su privačiomis bendrovėmis dėl palankesnių įkainių nustatymo (žr. Išvados 4 priedą).

- Savivaldybės tarybos sprendimais nustatyta, kad Savivaldybės turto patikėtinio gautos lėšos už jam patikėjimo teise perduoto Savivaldybės turto nuomą turi būti panaudotos turto priežiūros, remonto ir kitoms su tuo nekilnojamuoju turtu susijusioms išlaidoms apmokėti. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės biudžetinės įstaigos dalį gautų įmokų už Savivaldybės nekilnojamojo turto nuomą suplanavo ir panaudojo su šio turto remontu ir priežiūra nesusijusiems tikslams (kvalifikacijai, kitoms paslaugoms, kitoms prekėms įstaigos veikloje), tuo nesilaikė Savivaldybės tarybos nustatytos šių lėšų naudojimo tvarkos (žr. Išvados 4 priedą).

Išvada turi 7 priedus. Juose pateikiama Išvadą pagrindžianti informacija, kiti pastebėjimai dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo.

Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus
2018 m. birželio 22 d. išvados
Nr. AP/01-4
1 priedas

IŠVADOS TIKSLAS

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas¹³ (toliau – Vietos savivaldos įstatymas) ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamentas¹⁴ nustato išimtinę Savivaldybės tarybos kompetenciją tvirtinti Savivaldybės metinių Ataskaitų rinkinį.

Savivaldybės Ataskaitų rinkinį rengia, už jį atsako ir jį Savivaldybės tarybai teikia Savivaldybės administracija ir jos vadovas, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu¹⁵ (toliau – Biudžeto sandaros įstatymas), Savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėmis¹⁶ (toliau – Savivaldybės biudžeto taisyklės) ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu.

Pagal Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punkto ir 9 dalies 10 punkto nuostatas Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba kiekvienais metais iki liepos 15 dienos turi parengti ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamente nustatyta tvarka pateikti Savivaldybės kontrolieriaus Išvadą.

Pagal Savivaldybės tarybos veiklos reglamento 202 punkto nuostatas Savivaldybės kontrolieriaus Išvada turi būti pateikiama iki kiekvienų metų liepos 15 dienos.

Pagrindinis Išvados tikslas – pateikti Savivaldybės tarybai informaciją, ar jai teikiamas Savivaldybės Ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, reglamentuojančius šio Ataskaitų rinkinio sudarymą, ir ar Savivaldybės biudžetas visais reikšmingais atžvilgiais vykdytas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą.

Kiti Išvados tikslai: pateikti Savivaldybės tarybai informaciją apie Savivaldybės biudžeto rodiklius ir bendrąsias Savivaldybės biudžeto tendencijas, taip pat susistemintą informaciją apie pažangą, šalinant ankstesnių metų Išvadose nurodytus trūkumus.

Išvada parengta atlikus Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo teisėtumo vertinimą ir suplanuotus auditus.

---

¹³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008-09-15 įstatymo redakcija Nr. X-1722, su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴ Savivaldybės tarybos veiklos reglamentas patvirtintas Savivaldybės tarybos 2015-04-02 sprendimu Nr. T-125 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo redakcija Nr. IX-1946, su vėlesniais pakeitimais).

¹⁶ Kauno miesto savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės, patvirtintos Savivaldybės tarybos 2016-07-12 sprendimu Nr. T-356 ir 2017-12-19 sprendimu Nr. T-785.

Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus
2018 m. birželio 22 d. išvados
Nr. AP/01-4
2 priedas

ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Apimtis ir metodai

Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys Savivaldybės kontrolieriui pateiktas Savivaldybės administracijos 2018-04-26 raštu¹⁷. Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys pasirašytas Savivaldybės administracijos direktoriaus Gintaro Petrausko ir Finansų ir ekonomikos skyriaus vedėjo Algimanto Lauciaus.

Savivaldybės biudžeto vykdymą organizuoja ir Savivaldybės biudžeto asignavimus administruoja Savivaldybės administracijos direktorius, o Savivaldybės biudžeto kasos operacijų vykdymą organizuoja Savivaldybės administracijos Centrinis apskaitos skyrius.

Vertinimui pateiktą Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinį sudaro 8 ataskaitos:

- Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaita (2 lapai);
- Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų pagal programas ir asignavimų valdytojus savivaldybės savarankiškomis funkcijoms atlikti vykdymo ataskaita (2 lapai);
- Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų iš dotacijų vykdymo ataskaita (7 lapai);
- Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų iš specialiųjų programų ir biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į savivaldybės biudžetą vykdymo ataskaita (1 lapas);
- Savivaldybės 2016 metų biudžeto lėšų likučio pagal programas ir asignavimų valdytojus vykdymo ataskaita (1 lapas);
- Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų iš skolintų lėšų vykdymo ataskaita (1 lapas);
- Savivaldybės 2016 metų biudžeto lėšų likučio naudojimo 2017 metais vykdymo ataskaita (5 lapai);
- Savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į savivaldybės 2017 metų biudžetą vykdymo ataskaita (1 lapas).

Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitoje nurodyti: duomenys apie 294 586,5 tūkst. Eur 2017 metų Savivaldybės biudžeto pajamas ir kitas įplaukas (be biudžeto lėšų likučio 2016-01-01), pagal pajamų rūšis: mokesčiai – 167 762,6 tūkst. Eur, dotacijos – 88 108,4 tūkst. Eur, kitos pajamos – 21 965,5 tūkst. Eur, materialiojo ir nematerialiojo turto

¹⁷ Savivaldybės administracijos Finansų ir ekonomikos skyriaus 2018-04-26 raštas Nr. 09-2-231 „Dėl Kauno miesto savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio išvados“.

realizavimo pajamos – 4 896,2 tūkst. Eur, skolintos lėšos – 11 853,8 tūkst. Eur; metų pradžios biudžeto lėšų likutis – 26 392,1 tūkst. Eur; duomenys apie 292 694,0 tūkst. Eur panaudotus asignavimus pagal programas (3 programos), biudžeto asignavimų valdytojus (1 asignavimų valdytojas – Savivaldybės administracijos direktorius) ir pagal asignavimų paskirtį ir išmokas (asignavimai panaudoti turtui įsigyti – 51 907,1 tūkst. Eur; asignavimai panaudoti išlaidoms – 240 786,9 tūkst. Eur, iš jų darbo užmokesčiui – 100 672,7 tūkst. Eur).

Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų pagal programas ir asignavimų valdytojus savivaldybės savarankiškomis funkcijoms atlikti vykdymo ataskaitoje nurodyti duomenys apie Savivaldybės biudžeto 158 540,9 tūkst. Eur asignavimų Savivaldybės savarankiškomis funkcijoms atlikti įvykdymą pagal programas (3 programos), biudžeto asignavimų valdytojus (1 asignavimų valdytojas) ir pagal asignavimų paskirtį (turtui įsigyti – 13 276,8 tūkst. Eur, išlaidoms – 145 264,1 tūkst. Eur, iš jų 51 558,5 tūkst. Eur darbo užmokesčiui).

Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų iš dotacijų vykdymo ataskaitoje nurodyti duomenys apie Savivaldybės biudžeto 87 970,2 tūkst. Eur asignavimų iš dotacijų įvykdymą pagal programas (3 programos), biudžeto asignavimų vykdytojus (1 asignavimų valdytojas) ir asignavimų paskirtį (turtui įsigyti – 12 420,5 tūkst. Eur, išlaidoms – 75 549,7 tūkst. Eur, iš jų 48 806,3 tūkst. Eur darbo užmokesčiui).

Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų iš specialiųjų programų ir biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į savivaldybės biudžetą vykdymo ataskaitoje nurodyti 8 079,6 tūkst. Eur programoms finansuoti skirtų asignavimų įvykdymo duomenys pagal programas (3 programos), biudžeto asignavimų valdytojus (1 asignavimų valdytojas) ir pagal asignavimų paskirtį (turtui įsigyti – 301,9 tūkst. Eur, išlaidoms – 7 777,7 tūkst. Eur, iš jų 227,2 tūkst. Eur darbo užmokesčiui).

Savivaldybės 2016 metų biudžeto lėšų likučio pagal programas ir asignavimų valdytojus vykdymo ataskaitoje nurodyti 26 249,5 tūkst. Eur programoms finansuoti skirtų asignavimų įvykdymo duomenys pagal programas (3 programos), biudžeto asignavimų valdytojus (1 asignavimų valdytojas) ir pagal asignavimų paskirtį (turtui įsigyti – 14 699,2 tūkst. Eur, išlaidoms – 11 550,3 tūkst. Eur, iš jų 80,7 tūkst. Eur darbo užmokesčiui).

Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų iš skolintų lėšų vykdymo ataskaitoje nurodyti duomenys apie Savivaldybės biudžeto 11 853,8 tūkst. Eur asignavimų iš skolintų lėšų įvykdymą pagal programas (3 programos), biudžeto asignavimų vykdytojus (1 asignavimų valdytojas) ir asignavimų paskirtį (turtui įsigyti – 11 208,7 tūkst. Eur, išlaidoms – 645,1 tūkst. Eur).

Savivaldybės 2016 metų biudžeto lėšų likučio naudojimo 2017 metais vykdymo ataskaitoje nurodyti 2016 metų biudžeto lėšų likučio naudojimo 2017 metais duomenys pagal asignavimų valdytojus (1 asignavimų valdytojas), programas (3 programos), panaudotas 2017-01-01 buvęs biudžeto lėšų likutis – 26 249,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į Savivaldybės 2017 metų biudžetą vykdymo ataskaitoje nurodyti Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės įstaigų 11 066,1 tūkst. Eur įmokų į Savivaldybės biudžetą įvykdymo duomenys.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba Išvadą parengė ir Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio ir 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo vertinimą ir auditą atliko pagal Vietos savivaldos įstatymą, Biudžeto sandaros įstatymą, Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba Savivaldybės tarybai teikiamo Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio ir 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo vertinimą atliko remdamasi rezultatais ir išvadomis, gautomis atlikus: Savivaldybės Ataskaitų rinkinio sudarymo teisinės bazės analizę ir įvertinus nustatytų reikalavimų laikymąsi (3 priedas); atlikto audito rezultatų apžvalgą ir nustatytų dalykų įtakos Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio duomenims ir 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumui vertinimą (4 priedas); Savivaldybės biudžeto rodiklių ir tendencijų analizę (5 priedas) ir ankstesnių rekomendacijų įgyvendinimo vertinimą (6 priedas). Baigiamosios nuostatos pateiktos Išvados 7 priede. Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio ir 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo vertinimas ir auditai buvo suplanuoti ir atlikti taip, kad būtų pakankamas pagrindas nuomonei dėl Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio ir 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo pareikšti.

Vertinant Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinį, nustatyta, kad jis sudarytas iš tų Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų, kurių auditą Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko. Auditas apėmė 2017 metais į Savivaldybės biudžetą gautų visų 294 586,5 tūkst. Eur pajamų (įplaukų) ir 292 694,0 tūkst. Eur panaudotų Savivaldybės biudžeto asignavimų (išmokų) duomenų vertinimą. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atlikto audito ataskaitose pažymėta, kad audito rezultatai yra Išvados dalis.

Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio įvertinimo apibendrintos išvados

Pateikiame išvadas, parengtas apibendrinus Išvados 2-6 prieduose pateiktus Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio vertinimo rezultatus.

Nustatyta, kad įstatyminė ir Savivaldybės teisės aktais nustatyta Savivaldybės Ataskaitų rinkinio sudarymo bazė reikšmingai nesikeitė. Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys sudarytas pagal reikalavimus, nustatytus Biudžeto sandaros įstatyme ir Savivaldybės biudžeto taisyklėse.

Išanalizavus audito metu nustatytus Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų, kurie yra įtraukti į Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinį, iškraipymus, nustatyta, kad iškraipymai audituotose ataskaitose buvo reikšmingi, vertinant pagal auditui nustatytus reikšmingumo kriterijus, ir turėjo reikšmingos įtakos Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui.

Nuomonė dėl Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio

Įvertinus audito metu nustatytų dalykų poveikį Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio duomenims, manome, kad jie reikšmingai įtakojo Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio duomenų tikrumą ir teisingumą, todėl nuomonė dėl Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio turėtų būti sąlygota, pareiškiant, kad, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, jame nėra reikšmingų iškraipymų, lyginant su duomenimis, iš kurių jis sudarytas.

Išanalizavus audito pastabas dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo 2017 metais, nustatyti reikšmingi teisės aktų ir kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) nesilaikymo atvejai naudojant biudžeto lėšas Savivaldybės administracijoje ir Savivaldybės įstaigose, atskirais atvejais biudžeto lėšos buvo naudojamos nesilaikant teisės aktuose nustatytų tikslų.

Nuomonė dėl 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo

Įvertinus audito metu nustatytų dalykų poveikį Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo teisėtumui, manome, kad nustatyti teisės aktų pažeidimai yra reikšmingi, todėl nuomonė dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo teisėtumo turėtų būti sąlygota, pareiškiant sąlyginę nuomonę, kad, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, 2017 metais Savivaldybės biudžetas visais reikšmingais atžvilgiais vykdytas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą.

Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus
2018 m. birželio 22 d. išvados
Nr. AP/01-4
3 priedas

ATASKAITŲ RINKINIO SUDARYMO TEISINĖ BAZĖ

Reikalavimai savivaldybės Ataskaitų rinkinio parengimui nustatyti Biudžeto sandaros įstatymo 26, 35 ir 36 straipsniuose. Savivaldybės Ataskaitų rinkinio rengimą taip pat reglamentuoja Savivaldybės biudžeto taisyklių VI skyriaus nuostatos.

Biudžeto sandaros įstatymo 35 straipsnio 1 dalis nurodo, kad savivaldybės Ataskaitų rinkinys sudaromas atsižvelgiant į atitinkamų metų patvirtinto valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus rodiklius, panaudotas Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšas bei perkeltas viršplanines ir nepanaudotas įmokų į biudžetą, skirtų programoms finansuoti, sumas.

Biudžeto sandaros įstatymo 35 straipsnio 4 dalis nurodo, kad savivaldybės Ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija, remdamasi savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis: į savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais.

Biudžeto sandaros įstatymo 36 straipsnio 3 dalis nustato, kad savivaldybės Ataskaitų rinkinys tvirtinamas pagal rodiklius, nurodytus šio įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje. Įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje nurodyti šie rodikliai: bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis; bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti; asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti.

Biudžeto sandaros įstatymo 35 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad savivaldybės Ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklės nustato Finansų ministerija. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-11-11 įsakymu Nr. 1K-361 (nauja įsakymo redakcija 2016-05-18 Nr. 1K-185) patvirtintos savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos, šių ir kitų kartu teikiamų ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklės.

Savivaldybės Ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklės nustatė Savivaldybės taryba. Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos Savivaldybės biudžeto taisyklės. Savivaldybės biudžeto taisyklės nustato, kad Savivaldybės Ataskaitų rinkinį sudaro ataskaitos, kurių skaičius, jų forma ir turinys priklauso nuo Savivaldybės tarybos sprendime dėl n-ųjų metų biudžeto patvirtinimo nurodytų priedų skaičiaus, jų formos ir turinio.

Savivaldybės taryba yra nustatčiusi, kad Savivaldybės Ataskaitų rinkinį parengia Savivaldybės administracijos Finansų ir ekonomikos skyrius pagal į n-ųjų metų Savivaldybės

tarybos patvirtintus Savivaldybės biudžeto rodiklius, vadovaudamasis Savivaldybės administracijos Centrinio apskaitos skyriaus pateiktais Savivaldybės biudžeto buhalterinės apskaitos duomenimis – į biudžetą gautų pajamų ir biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitomis, ir pateikia Savivaldybės administracijos direktoriui. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys teikiamas Savivaldybės tarybai tvirtinti Savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka ir terminais.

Savivaldybės taryba yra nustačiusi, kad Savivaldybės Ataskaitų rinkinį pasirašo Savivaldybės administracijos direktorius ir Finansų ir ekonomikos skyriaus vedėjas.

Reikalavimų Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio sudarymui išpildymas

Nustatyta, kad Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys parengtas reikšmingai atsižvelgiant į 2017 metų patvirtinto Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹⁸ rodiklius, 2017 metų Savivaldybės biudžeto, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2017-02-28 sprendimu¹⁹, rodiklius, panaudotas Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšas bei perkeltas viršplanines ir nepanaudotas įmokų į biudžetą, skirtų programoms finansuoti, sumas.

Nustatyta, kad Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinį Savivaldybės administracija parengė remdamasi Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojo pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais.

Nustatyta, kad Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinyje yra pateikti Biudžeto sandaros įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje nustatyti rodikliai: bendra Savivaldybės pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis; bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas Savivaldybės administracijos padaliniais (asignavimų valdytojams) programoms vykdyti; asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti.

Nustatyta, kad Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys yra tokios sudėties, kokia nustatyta Savivaldybės biudžeto taisyklėse. Norime pastebėti, kad Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kompetencijai (kitai nei Valstybės kontrolei) nepriskirta vertinti Savivaldybės biudžeto plano projekto, todėl tarnyba nevertino Savivaldybės biudžeto plano pagrįstumo.

Nustatyta, kad Savivaldybės reglamentuoti Savivaldybės Ataskaitų rinkinio sudarymo metodai, šaltiniai ir kiti reikalavimai reikšmingai nepakito. Analizuojant Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio sudarymo šaltinius, nustatyta, kad Savivaldybės administracijos Finansų ir ekonomikos skyrius, vadovaudamasis Savivaldybės administracijos Centrinio apskaitos skyriaus pateiktais Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenimis – į biudžetą

---

¹⁸ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016 m. gruodžio 22 d. Nr. XIII-177.

¹⁹ Savivaldybės tarybos 2017-02-28 sprendimas Nr. T-77 „Dėl Kauno miesto savivaldybės 2017 metų biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

gautų pajamų ir panaudotų asignavimų ataskaitomis²⁰ ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojo pateikto biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ataskaitomis²¹, parengė Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinį. Analizuoti tie duomenys, kurie į Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinį įrašyti remiantis Ataskaitų rinkinio rengimo šaltiniuose nurodytais duomenimis.

Išvados:

1. Įstatyminė ir Savivaldybėje nustatyta Savivaldybės Ataskaitų rinkinio sudarymo bazė reikšmingai nesikeitė.
2. Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys sudarytas pagal reikalavimus, nustatytus Biudžeto sandaros įstatyme ir Savivaldybės biudžeto taisyklėse.

---

²⁰ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaita (forma Nr. 1-sav.-metinė) ir Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaita (forma Nr. 2-sav.-metinė).

²¹ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 2), Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 1).

Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus
2018 m. birželio 22 d. išvados
Nr. AP/01-4
4 priedas

AUDITO REZULTATŲ APŽVALGA

Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams audito rezultatai

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko išorės finansinį (teisėtumo) auditą, apėmusį Savivaldybės²² 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio: biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 1-sav.-metinė), biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 2-sav.-metinė), biudžeto vykdymo aiškinamojo rašto duomenų, informacijos apie Savivaldybės biudžetui skirtas specialias tikslines dotacijas ir Savivaldybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2017 metus vertinimą.

Pažymime Savivaldybės administracijos vadovybės ir kitų darbuotojų dalykišką požiūrį į išorės audito darbą.

Auditas apėmė Savivaldybės 2017 metų biudžeto 294 586,5 tūkst. Eur pajamų (įplaukų) ir 292 694,0 tūkst. Eur panaudotų asignavimų (išmokų) duomenų vertinimą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog audituotose Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos buvo valdomos, naudojamos ir disponuojama jomis teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad auditoriai netikrino visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse (susipažinta su grupe, jos komponentais, jų veikla ir aplinkomis, biudžeto tvirtinimo ir biudžeto vykdymo apskaitos sistema, biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų konsolidavimo (jungimo) procedūromis, nustatant reikšmingo iškraipymo riziką, nustatytos svarbiausios audito sritys ir kt.);

- patvirtintų tvarkų aprašų, taisyklių, sprendimų, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, kontrolės aplinkos tyrimas bei nuoseklios peržiūros testai;

---

²² Savivaldybės administracijos ir pavaldžių įstaigų.

- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detalios ir analitinės audito procedūros (pagrindinės audito procedūros).

Taip pat buvo vertinama, kaip grupėje laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų, numatytų atitinkamai audito sričiai, atsižvelgta į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinti galimi jų nesilaikymo padariniai.

Svarbiausiose audito srityse atliktos pagrindinės audito procedūros. Audito įrodymams gauti buvo atrinkti visumą reprezentavę audito pavyzdžiai.

Pastebėjimai dėl Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

- Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija ir Savivaldybės biudžetinės įstaigos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitoje užregistravo ne visus įsipareigojimus, dėl to Savivaldybės konsoliduotose ataskaitose (Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) ir Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte) duomenys apie mokėtinas sumas netikslūs – parodyta 1 199,7 tūkst. Eur mažesnės mokėtinės sumos. Taip pat nustatyta, kad Savivaldybės administracija turi nesuderintų tarpusavio skolų su tiekėjais (skolų likučiai Savivaldybės administracijos ir tiekėjų apskaitoje nesutampa). Suderinus skolas su tiekėjais, Savivaldybės administracijos ataskaitose ir Savivaldybės suvestinėse ataskaitose nurodyti mokėtinų sumų likučiai 2017-12-31 galimai koreguotųsi. Dėl aukščiau nurodytų priežasčių negalime patvirtinti Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose 2017-12-31 nurodyto 4 204,0 tūkst. Eur²³ Savivaldybės įsiskolinimo (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms gražinti) teisingumo. Taip pat dėl aukščiau nurodytų priežasčių negalime patvirtinti Savivaldybės ataskaitose²⁴ pateiktos informacijos, kad Savivaldybės įsiskolinimas 2017-12-31, palyginus su 2016-12-31 buvusiu įsiskolinimu (4 631,6 tūkst. Eur), sumažėjo 427,9 tūkst. Eur ir kad Savivaldybė įvykdė Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁵ 13 straipsnio 3 dalyje reikalavimą dėl įsiskolinimo sumažinimo²⁶.

- Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija ir Savivaldybės įstaigos planuodamos ir apskaitydamos biudžeto išlaidas nesilaikė išlaidų ekonominės klasifikacijos reikalavimų (nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo²⁷ 5 straipsnio 3 punkto, 7 straipsnio 1 punkto ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų

²³ Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 4) nurodytas mokėtinų sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje - 4 204,0 tūkst. Eur, o Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte - 4203,7 tūkst. Eur, t.y. 0,3 tūkst. Eur mažiau. Šis neatitikimas atsirado dėl to, kad Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenys buvo patikslinti, o aiškinamojo rašto duomenys liko nepatikslinti.

²⁴ Savivaldybės 2017 m. biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte pateikta informacija.

²⁵ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016 m. gruodžio 22 d. Nr. XIII-177.

²⁶ Įstatymo 13 straipsnio 3 dalies nuostata, kad savivaldybės 2018 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinės sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2017 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.

²⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. X-1946 redakcija).

klasifikacijos²⁸ reikalavimais). Dėl to išlaidos neteisingai atvaizduotos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus Savivaldybės administracijos ir įstaigų parengtose žemesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitose (forma Nr. 2). Konsolidavus Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės įstaigų parengtas žemesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitas (forma Nr. 2) į suvestinę Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017-12-31 ataskaitą (forma Nr. 2-sav.-metinė), joje taip pat pateikti netikslūs duomenys – 817,9 tūkst. Eur išlaidos neteisingai atskleistos pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus.

- Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.-metinė) pajamų ir išlaidų dalyse reikšmingų duomenų neatitikimų nenustatyta.

- Informacija apie Savivaldybės biudžetui skirtas specialias tikslines dotacijas 2017-12-31 atskleista teisingai, suderinta su dotacijas paskyrusiais valstybės biudžeto asignavimų valdytojais ir atitinka kitose Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose pateiktą informaciją. Neatitikimų nenustatyta.

Remiantis atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatais pareikšta sąlyginė nuomonė dėl audituoto Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Pastebėjimai dėl Savivaldybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

- Pagal Viešųjų pirkimų tarnybos duomenis Savivaldybės administracija per 2011-2017 m. laikotarpį yra sudariusi vidaus sandorių, kurių bendra vertė yra 214 441,5 tūkst. Eur, ir užima antrą vietą Lietuvoje pagal sudarytų vidaus sandorių vertę. Pastebime, kad šie duomenys nėra tikslūs, nes Savivaldybės administracija ne apie visus vidaus sandorius Viešųjų pirkimų tarnybai pateikusi informaciją. Audito metu patikrinus Savivaldybės vidaus sandorius (su kontroliuojamomis įmonėmis: UAB „Kauno gatvių apšvietimas“, SĮ „Kapinių priežiūra“, SĮ „Kauno planas“) nustatyta, kad Savivaldybės administracijoje nebuvo efektyvios vidaus kontrolės ir rizikos valdymo vidaus sandorių atžvilgiu: neužtikrintas įkainių nustatymo teisėtumas, įkainių pagrįstumas ekonomiškumo požiūriu, nesilaikyta teisės aktų reikalavimų, sutarčių sąlygų, skaidraus, efektyvaus ir ekonomiško biudžeto lėšų naudojimo tikslų.

- 30 savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2016 ir 2017 m. neteisėtai savo vardu prisiėmė 1 007,99 tūkst. Eur ilgalaikius finansinius įsipareigojimus, sudarydamos sutartis dėl kompiuterių klasių nuomos paslaugų 3 metų laikotarpiui, tuo nesilaikyta Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimo, kad biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų. Pažymėtina, kad 4 įstaigos (iš 30) nesilaikė tuo metu galiojusių įstaigų supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių reikalavimų ir jose nustatytų pirkimų procedūrų, t.y.

---

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

pirkimus vykdė pirkimų organizatorius, nors turėjo vykdyti įstaigos viešųjų pirkimų komisija, apie vykdomus pirkimus nebuvo paskelbta centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje.

- Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracija ir Savivaldybės įstaigos ne visada laikosi Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų, kitų viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, įstaigų vidaus dokumentų nustatytų reikalavimų. Vidaus kontrolė, susijusi su viešųjų pirkimų planavimu, vykdymu ir informacijos viešinimu, nepakankama, dėl to pirkimams skirtos lėšos ne visada naudojamos racionaliai ir efektyviai. Nustatyti viešųjų pirkimų teisės aktų pažeidimai, kai dalis prekių ir paslaugų įsigyta be viešųjų pirkimų, pirkimai atlikti neskelbiamos apklausos būdu, apklausiant tiekėjus žodžiu, nors turėjo būti vykdoma skelbiama apklausa. Atskirais atvejais pirkimo sutartys su tiekėjais sudarytos neterminuotam laikotarpiui arba ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui, nesilaikant viešųjų pirkimų teisės aktų reikalavimų. Nuo 2017-07-01 įsigaliojus naujam Viešųjų pirkimų įstatymui, Savivaldybės įstaigose pastebėta praktika, kad pirkimai iki 10 tūkst. Eur daugeliu atvejų buvo vykdomi neskelbiamos apklausos būdu, atliekant žodinę apklausą, apklausiant vieną tiekėją, nevykdant pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją. Kadangi pirkimai iki 10 tūkst. Eur Savivaldybės įstaigose paplitę, atkreipėme dėmesį į šią naujai besiformuojančią pirkimų organizavimo praktiką, pažymėdami, kad net ir atlikdama mažos vertės pirkimą perkančioji organizacija privalo užtikrinti Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnyje numatytų principų laikymąsi, racionaliai naudoti lėšas, todėl perkančioji organizacija negali piktnaudžiauti savo teise kreiptis į pasirinktus tiekėjus (ar vieną tiekėją) ir teise nevykdyti pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją, pirkimo procedūras turi tinkamai dokumentuoti, turi pagrįsti savo sprendimų motyvus ir saugoti tai patvirtinančius dokumentus.

- Audituose įstaigose nustatytos dažnos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos; darbuotojams nustatytas didesnis darbo krūvis, negu leidžiama teisės aktais; skirtos priemokos ir premijos, aiškiai nenurodant jų skyrimo priežasčių, nepateikti su priemokų (premijų) skyrimu susiję pagrindžiantys dokumentai. Tai rodo, kad Savivaldybės įstaigose ir centralizuotai Savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaitą tvarkančioje įstaigoje „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ vidaus kontrolė darbo užmokesčio srityje turi trūkumų ir nėra veiksminga. Dėl to neužtikrinamas teisėtumas, darbo užmokesčiui skirtų lėšų efektyvus naudojimas, yra rizika, kad lėšos darbo užmokesčiui planuojamos ir panaudojamos neracionaliai.

- Savivaldybės sporto įstaigos 2017 metais apie 80 proc. biudžeto lėšų, gautų ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomai apmokėti, sumokėjo viešosioms įstaigoms, uždarosioms akcinėms bendrovėms ir privatiems sporto klubams už sporto salių ir stadionų nuomą. Audito metu nustatyta, kad kai kurios sutartys nenaudingos įstaigoms, nes numatyti papildomi mokesčiai, kai kurios sutartys sudarytos be viešųjų pirkimų, kai kuriais atvejais neaiškūs motyvai nuomotis tam tikras patalpas. Manytina, kad sporto įstaigos neišnaudojo Kauno miesto mokyklų,

turinčių sporto sales ir stadionus, potencialo, miesto mokyklose laisvu nuo pamokų metu sporto įstaigoms plačiau pasinaudoti miesto mokyklų salėmis ir stadionais, neieškojo galimybės kreiptis į steigėją, prašydamos leisti panaudos būdu gauti tinkančias patalpas, esančias Savivaldybės nuosavybėje, taip pat galimybės tartis su privačiomis bendrovėmis dėl palankesnių įkainių nustatymo.

- Savivaldybės tarybos sprendimais nustatyta, kad Savivaldybės turto patikėtinio gautos lėšos už jam patikėjimo teise perduoto Savivaldybės turto nuomą turi būti panaudotos turto priežiūros, remonto ir kitoms su tuo nekilnojamuoju turtu susijusioms išlaidoms apmokėti. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės įstaigose gautos įmokos už Savivaldybės turto nuomą panaudotos nesilaikant Savivaldybės tarybos nustatytos tvarkos, su turto priežiūra nesusijusiems tikslams (kvalifikacijai, kitoms paslaugoms, kitoms prekėms, nesusijusioms su nekilnojamojo turto remontu ir priežiūra).

Remiantis atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatais pareikšta sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės biudžeto lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2017 metus.

Atlikto audito rezultatai pateikiami audito ataskaitoje ir modifikuotoje audito išvadoje.

Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus
2018 m. birželio 22 d. išvados
Nr. AP/01-4
5 priedas

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO RODIKLIAI IR BENDROSIOS TENDENCIJOS

Savivaldybė 2017 metais vykdė 3 biudžeto programas. Savivaldybės biudžeto asignavimus valdė 1 asignavimų valdytojas, kuris finansavo 177 Savivaldybės biudžetinių įstaigų ir 6 bendrojo ugdymo mokyklų – viešųjų įstaigų, kurių steigėja (dalininkė) yra Savivaldybė, veiklą.

Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo teisinis pagrindas – Savivaldybės 2017 metų biudžetas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2017-02-28 sprendimu Nr. T-77 (su vėlesniais pakeitimais). Pagal Savivaldybės metinių ataskaitų duomenis Savivaldybės 2017 metų biudžeto pajamų ir įplaukų patikslintas planas (kartu su skolintomis lėšomis, neįskaičius biudžeto lėšų likučio ataskaitinio laikotarpio pradžioje) buvo 294 849,7 tūkst. Eur²⁹.

Savivaldybės biudžeto visos įplaukos 2017 metais buvo 320 978,6 tūkst. Eur. Šias įplaukas sudarė: pajamos (mokesčiai, dotacijos, pajamos ir sandoriai) – 282 732,7 tūkst. Eur, skolintos lėšos – 11 853,8 tūkst. Eur, biudžeto lėšų likutis 2017-01-01 – 26 392,1 tūkst. Eur.

Savivaldybės 2017 metų biudžeto pajamų patikslintas planas buvo 271 515,2 tūkst. Eur, faktiškai gauta 282 732,7 tūkst. Eur³⁰, planas įvykdytas 104,1 proc., planas be dotacijų sumų įvykdytas 106,5 proc. Savivaldybės biudžeto pajamas sudarė: pajamos iš mokesčių – 59,3 proc., gautos dotacijos – 31,2 proc., kitos pajamos, materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos – 9,5 proc. pajamų.

Savivaldybė 2017 metais pajamų iš mokesčių planą įvykdė 105,9 proc. ir gavo 9 348,6 tūkst. Eur daugiau, negu planuota (2016 metais pajamų iš mokesčių planas buvo įvykdytas 107,7 proc. ir gauta 11 225,9 tūkst. Eur daugiau, negu planuota). Kitų pajamų planą Savivaldybė 2017 metais įvykdė 100,6 proc. ir gavo 140,1 tūkst. Eur daugiau, negu planuota (2016 metais kitų pajamų realizavimo planas buvo įvykdytas 104,8 proc. ir gauta 893,9 tūkst. Eur daugiau, negu planuota). Pajamų iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo planą Savivaldybė 2017 metais įvykdė 199,8 proc. ir gavo 2 446,2 tūkst. Eur daugiau, negu planuota (2016 metais pajamų iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo planas buvo įvykdytas 174,0 proc. ir gauta 1 173,6 tūkst. Eur daugiau, negu planuota).

Kitų dotacijų ir lėšų iš kitų valdymo lygių patikslintas ataskaitinio laikotarpio planas buvo 3 435,6 tūkst. Eur, įvykdytas 3 361,4 tūkst. Eur arba 97,8 proc., t.y. neįvykdytas

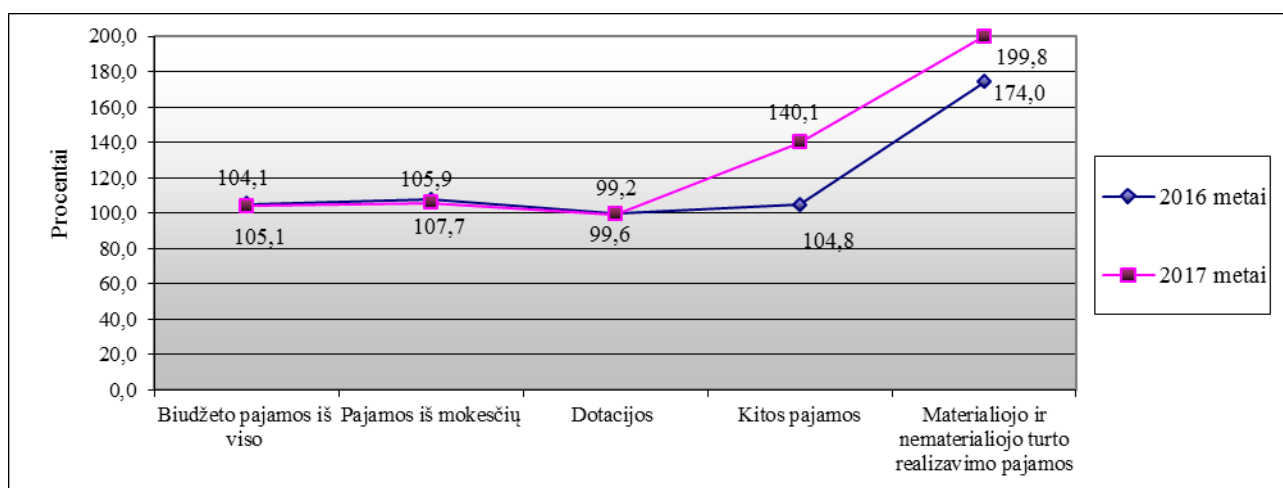
²⁹ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaita (forma Nr. 1-sav.-metinė).

³⁰ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 1-sav.-metinė) duomenys.

74,2 tūkst. Eur (2016 metais atitinkamai planas buvo 1 041,6 tūkst. Eur, įvykdytas 1 035,3 tūkst. Eur arba 99,4 proc.). Dotacijų iš valstybės biudžeto (be kitų dotacijų ir lėšų iš kitų valdymo lygių ir Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų, kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų) patikslintas ataskaitinio laikotarpio planas buvo 80 861,3 tūkst. Eur, įvykdytas 80 389,1 tūkst. Eur arba 99,4 proc., t.y. neįvykdytas 472,2 tūkst. Eur (2016 metais atitinkamai planas buvo 82 288,0 tūkst. Eur, įvykdytas 81 967,0 tūkst. Eur arba 99,6 proc.). Savivaldybė 2017 metais nepanaudojo ir iki 2018-01-10 į valstybės biudžetą gražino 486,8 tūkst. Eur Savivaldybės biudžetui skirtų nepanaudotų tikslinės paskirties lėšų.

Savivaldybės 2017 metų biudžeto pajamų plano įvykdymas pateiktas 1 paveiksle (lyginami 2016 ir 2017 metų duomenys).

1 pav. Savivaldybės biudžeto pajamų plano įvykdymas 2016 ir 2017 metais

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

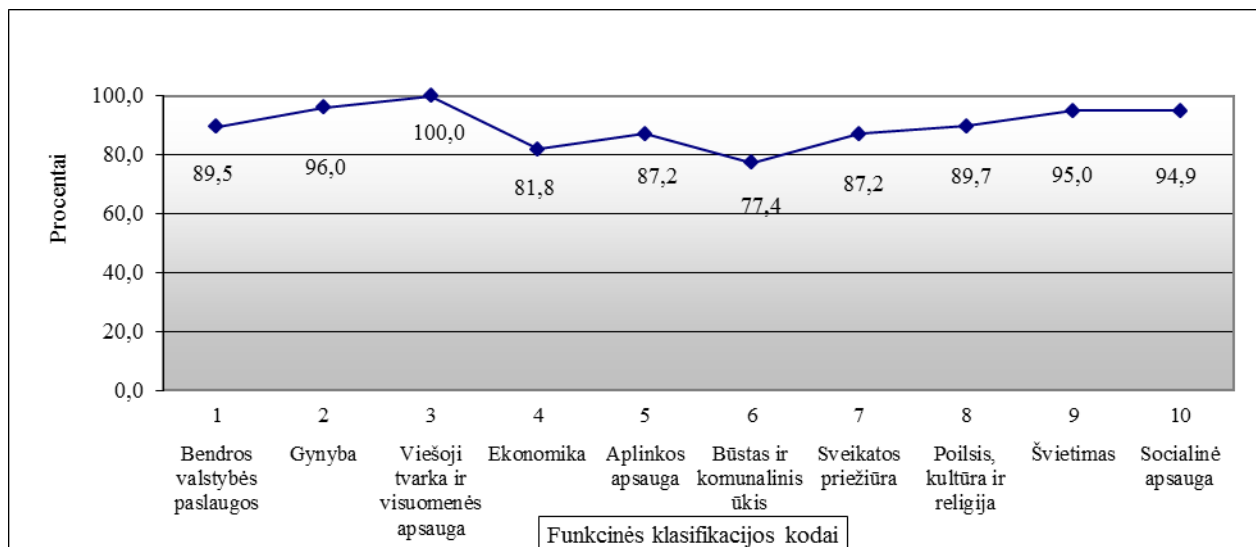
Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų patikslintas planas (su skolintomis lėšomis ir biudžeto lėšų likučiu 2017-01-01) buvo 321 241,8 tūkst. Eur, įvykdytas 292 694,0 tūkst. Eur³¹ arba 91,1 proc., t.y. neįvykdytas 28 547,8 tūkst. Eur, iš jų: 11 480,7 tūkst. Eur sudarė nepanaudotos skolintos lėšos pagal pasirašytas su bankais paskolų sutartis, 17 067,1 tūkst. Eur – nepanaudoti biudžeto asignavimai (be skolintų lėšų). Biudžeto asignavimų patikslinto plano neįvykdymo priežastys nurodytos Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte: ekonomišką ir efektyvų asignavimų naudojimą, atsisakymas perteklinių darbų, dalis asignavimų nepanaudota dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų, sutaupyti lėšų vykdant viešuosius pirkimus, dėl neįvykdyto biudžetinių įstaigų pajamų už teikiamas paslaugas plano³².

³¹ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 1-sav. -metinė) duomenys.

³² Kauno miesto savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio už 2017 metus aiškinamajame rašte pateikta informacija.

Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų plano pagal valstybės funkcijas įvykdymas pateiktas 2 paveiksle.

2 pav. Savivaldybės biudžeto asignavimų plano pagal valstybės funkcijas įvykdymas 2017 metais

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

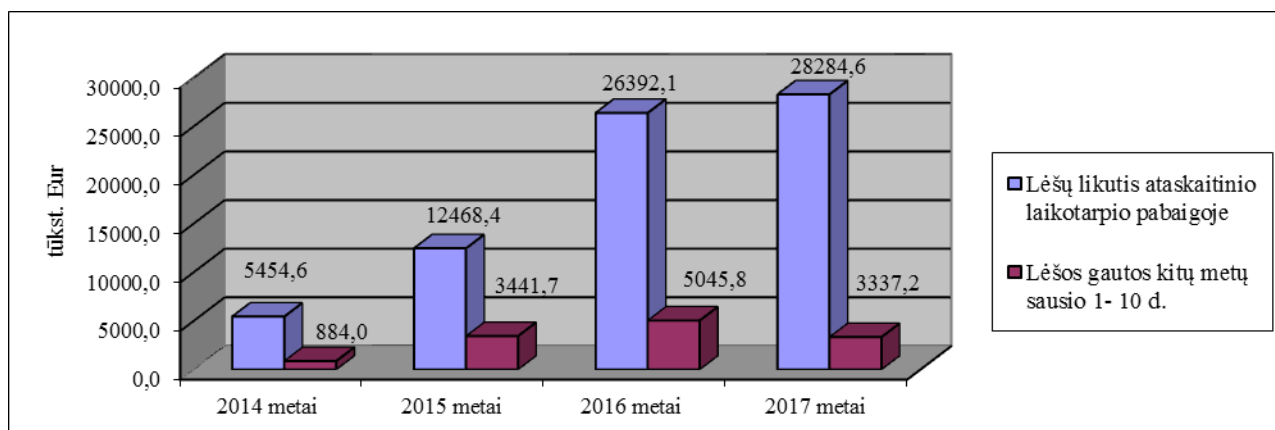
Savivaldybės 2017 metų biudžeto asignavimų plane įvertintas patikslintas ataskaitinio laikotarpio pradžios lėšų likutis (2016 metų biudžeto lėšų likutis, esantis 2017-01-01), kuris sudarė 26 392,1 tūkst. Eur. Savivaldybės tarybos sprendimu 2016 metų biudžeto lėšų likutis buvo naudojamas įsiskolinimams dengti, o tikslinės paskirties lėšų likutis – pagal jų tikslinę paskirtį. Lėšų likučio naudojimo planas įvykdytas 99,6 proc.³³

Savivaldybės biudžeto lėšų likutį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 28 284,6 tūkst. Eur³⁴, iš jų 3 337,2 tūkst. Eur sudarė 2018 m. sausio 1-10 d. iš teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų gautos pajamos, kurios vadovaujantis Savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėmis įskaitytos į Savivaldybės 2017 metų biudžeto lėšų likutį. Atkreipiamas dėmesys, kad 2017 metų pabaigos biudžeto lėšų likutis (28 284,6 tūkst. Eur) yra didesnis, negu 2016 metų (26 392,1 tūkst. Eur). 2016 metais taip pat buvo atkreiptas dėmesys į likusį didelį biudžeto lėšų likutį. Pažymėtina, kad viena iš priemonių biudžeto lėšų likučio valdymui yra biudžeto (tame tarpe asignavimų plano) tikslinimo procedūros. Savivaldybės 2017 metų biudžetas paskutinį kartą buvo patikslintas 2017-12-19 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-784. Lėšų, gautų 2018 m. sausio 1-10 d., dalis visame lėšų likutyje pavaizduota 3 paveiksle (pateikti 2014, 2015, 2016 ir 2017 metų duomenys).

³³ Kauno miesto savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio už 2017 metus aiškinamajame rašte pateikta informacija.

³⁴ Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 1-sav. -metinė) duomenys.

3 pav. Lėšų, gautų kitų metų sausio 1-10 d., dalis visame lėšų likutyje 2014-2017 metais

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Mokesčių lengvatos 2017 metais buvo suteikiamos Savivaldybės tarybos sprendimais, vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2007-11-15 sprendimu Nr. T-575 „Dėl mokesčių lengvatų teikimo taisyklių tvirtinimo“ (2017-06-13 sprendimo Nr. T-351 redakcija) patvirtintomis Mokesčių lengvatų teikimo taisyklėmis. Taisyklės numato, kad Savivaldybės taryba gali suteikti šių mokesčių lengvatas (Savivaldybės biudžeto sąskaita): paveldimo turto, nekilnojamojo turto, žemės, nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinius vidaus vandenių fondo telkinius. Taisyklės nustato, kad sprendimas dėl mokesčio lengvatos suteikimo gali būti pripažįstamas netekusiu galios Savivaldybės tarybos sprendimu. Mokesčių lengvatų suteikimas yra Savivaldybės tarybos politinis sprendimas, todėl čia mokesčių lengvatų rodikliai nebuvo vertinti.

Toliau pateikiama informacija apie Savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų svarbių rodiklių dydžius ir tendencijas (žr. 1 lentelę).

1 lentelė

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ, IŠLAIDŲ IR KITŲ RODIKLIŲ DYDŽIAI IR TENDENCIJOS

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Rodiklis ir laikotarpis	Vertė arba kiekis	Pastabos
1	2	3	4
1.	Savivaldybės biudžeto pajamos ³⁵ (įskaitant iš kitų savivaldybių gautas mokinio krepšelio lėšas ir metų pradžios lėšų likutį, neįskaitant paskolų) (tūkst. Eur)		
1.1.	2013 m.	204972,2	
1.2.	2014 m.	227994,4	Pajamos (įplaukos be paskolų), lyginant su

³⁵ Duomenys nurodyti iš biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo atitinkamų metų ataskaitos (forma Nr. 1-sav.-metinė), nekoregavus jų dėl reikšmingų pastabų, nurodytų Savivaldybės kontrolieriaus išvadoje dėl Savivaldybės atitinkamų metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Atitinkamų duomenų korekcijos įtakotų pateiktų duomenų ir rodiklių dydį.

			2013 m., išaugo 23022,2 tūkst. Eur arba 11 proc.
1.3.	2015 m.	258260,5	Pajamos (įplaukos be paskolų), lyginant su 2014 m., išaugo 30266,1 tūkst. Eur arba 13 proc.
1.4.	2016 m.	275471,7	Pajamos (įplaukos be paskolų), lyginant su 2015 m., išaugo 17211,2 tūkst. Eur arba 6,7 proc.
1.5.	2017 m.	309124,8	Pajamos (įplaukos be paskolų), lyginant su 2016 m., išaugo 33653,1 tūkst. Eur arba 12,2 proc.
2.	Savivaldybės biudžeto išlaidos ³⁶ (įskaitant kitoms savivaldybėms perduotas mokinio krepšelio lėšas (tūkst. Eur))		
2.1.	2013 m.	213382,3	
2.2.	2014 m.	235687,5	Išlaidos, lyginant su 2013 m., padidėjo 22305,2 tūkst. Eur arba 10,4 proc.
2.3.	2015 m.	273225,7	Išlaidos, lyginant su 2014 m., padidėjo 37538,2 tūkst. Eur arba 15,9 proc.
2.4.	2016 m.	286835,8	Išlaidos, lyginant su 2015 m., padidėjo 13610,1 tūkst. Eur arba 5,0 proc.
2.5.	2017 m.	292694,0	Išlaidos, lyginant su 2016 m., padidėjo 5858,2 tūkst. Eur arba 2,0 proc.
3.	Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų skaičius (vnt.)		
3.1.	2013 m.	3 ³⁷	
3.2.	2014 m.	3 ³⁸	Nepakito
3.3.	2015 m.	3 ³⁹	Nepakito
3.4.	2016 m.	1 ⁴⁰	Lyginant su 2015 m., sumažėjo 2
3.5.	2017 m.	1 ⁴¹	Lyginant su 2016 m. nepakito
4.	Savivaldybės biudžeto programų skaičius (vnt.)		
4.1.	2013 m.	7	
4.2.	2014 m.	7	Nepakito
4.3.	2015 m.	7	Nepakito
4.4.	2016 m.	7	Nepakito
4.5.	2017 m.	3	Lyginant su 2016 m., sumažėjo 4

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal atitinkamų metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis ir Savivaldybės tarybos sprendimus

Atlikta analizė parodo, kad 2017 metų pajamos (įplaukos be paskolų), lyginant su 2016 metų pajamomis, išaugo 33 653,1 tūkst. Eur arba 12,2 proc. Savivaldybės 2017 metų biudžeto išlaidos, lyginant su 2016 metų išlaidomis, padidėjo 5 858,2 tūkst. Eur arba 2 proc.

Toliau pateikiama informacija apie Savivaldybės pajamų rodiklius, struktūrą ir tendencijas (žr. 2 lentelę ir 4 pav.).

³⁶ Duomenys nurodyti iš biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo atitinkamų metų ataskaitos (forma Nr. 1-sav.-metinė), nekoregavus jų dėl reikšmingų pastabų, nurodytų Savivaldybės kontrolieriaus išvadoje dėl Savivaldybės atitinkamų metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Atitinkamų duomenų korekcijos įtakotų pateiktų duomenų ir rodiklių dydį.

³⁷ Savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimas Nr. T-84 „Dėl Kauno miesto savivaldybės 2013 metų biudžeto patvirtinimo“.

³⁸ Savivaldybės tarybos 2014-02-06 sprendimas Nr. T-52 „Dėl Kauno miesto savivaldybės 2014 metų biudžeto patvirtinimo“.

³⁹ Savivaldybės tarybos 2015-02-12 sprendimas Nr. T-33 „Dėl Kauno miesto savivaldybės 2015 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁴⁰ Savivaldybės tarybos 2016-02-23 sprendimas Nr. T-55 „Dėl Kauno miesto savivaldybės 2016 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁴¹ Savivaldybės tarybos 2017-02-28 sprendimas Nr. T-77 „Dėl Kauno miesto savivaldybės 2017 metų biudžeto patvirtinimo“.

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PAJAMŲ RODIKLIAI, STRUKTŪRA IR TENDENCIJOS

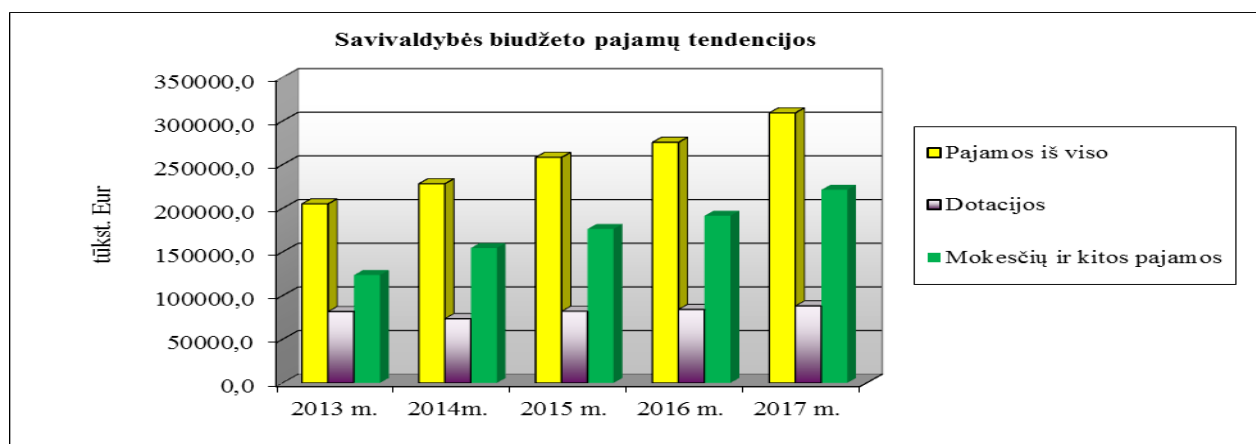
(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Rodiklis	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1.	Pajamos iš viso (įskaitant iš kitų savivaldybių gautas mokinio krepšelio lėšas ir metų pradžios lėšų likutį, neįskaitant paskolų) (tūkst. Eur)	204972,2	227994,4	258260,5	275471,7	309124,8
	visų pajamų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	+11,0	+13,0	+6,7	+12,2
1.1.	Dotacijų dalis visose pajamose (tūkst. Eur)	81552,2	73521,7	82002,1	84091,8	88108,4
	dotacijų lyginamasis svoris visose pajamose (proc.)	39,8	32,3	31,8	30,5	28,5 ⁴²
	dotacijų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	-9,8	+11,5	+2,5	+4,8
1.2.	Mokesčių ir kitų pajamų dalis visose pajamose (tūkst. Eur)	123420,0	154472,7	176258,4	191379,9	221016,4
	Mokesčių ir kitų pajamų lyginamasis svoris visose pajamose (proc.)	60,2	67,7	68,2	69,5	71,5 ⁴³
	Mokesčių ir kitų pajamų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	+20,1	+14,1	+8,6	+13,4

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal atitinkamų metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis

Savivaldybės pajamų struktūroje dotacijų dalis 2013 – 2017 metais sumažėjo nuo 39 iki 28 proc. visų pajamų. Savivaldybės pajamų struktūroje mokesčiai ir kitos pajamos 2013 – 2017 metais sudarė apie 60 – 71 proc. visų pajamų, 2017 metais, palyginus su 2016 metais, padidėjo 13,4 proc. (žr. 4 pav.).

4 pav. Savivaldybės biudžeto pajamų tendencijos

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

⁴² Valstybės dotacijų lyginamojo svorio rodiklis paskaičiuotas nuo biudžeto pajamų be paskolų lėšų.

⁴³ Mokesčių ir kitų pajamų lyginamojo svorio rodiklis paskaičiuotas nuo biudžeto pajamų be paskolų lėšų.

Toliau pateikiama informacija apie Savivaldybės išlaidų rodiklius, struktūrą ir tendencijas (žr. 3 lentelę).

3 lentelė

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDŲ RODIKLIAI, STRUKTŪRA IR TENDENCIJOS

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Rodiklis	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1.	Išlaidos iš viso ir iš jų:	213382,3	235687,5	273225,7	286835,8	292694,0
1.1.	Išlaidos turtui įsigyti	19424,2	32876,1	55582,4	67101,8	51907,1
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	9,1	13,9	20,3	23,4	17,7
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	40,9	69,1	20,7	(-)22,6
1.2.	Išlaidos darbo užmokesčiui	85716,9	87657,1	92679,6	96895,0	100672,7
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	40,2	37,2	33,9	33,8	34,4
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	2,3	5,7	4,5	3,9
1.3.	Kitos išlaidos	108241,2	115154,3	124963,7	122839,0	140114,2
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	50,7	48,9	45,8	42,8	47,9
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	6,4	9,0	(-)1,7	14,1

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal atitinkamų metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis

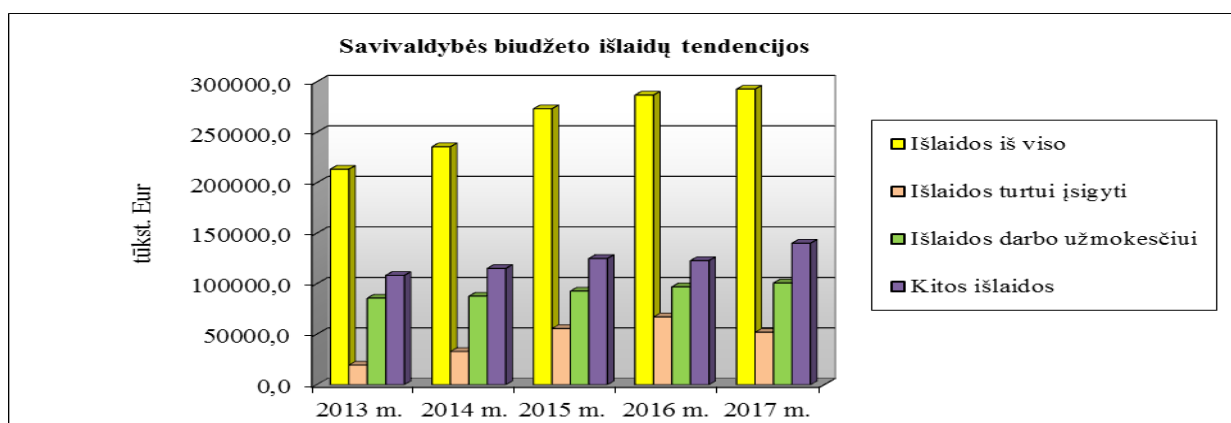
Analizuojamu laikotarpiu Savivaldybės išlaidų turtui įsigyti dalis bendrose išlaidose sudarė nuo 9,1 iki 23,4 proc. 2017 metais išlaidos turtui įsigyti buvo mažesnės, negu 2016 metais.

Analizuojamu laikotarpiu išlaidų darbo užmokesčiui dalis bendrose išlaidose sudarė nuo 33,8 iki 40,2 proc. Nuo 2013 metų išlaidų darbo užmokesčiui dalis bendrose išlaidose kasmet mažėjo, 2017 metais nežymiai padidėjo. Nors išlaidų dalis (proc.) bendrose išlaidose nuo 2013 metų mažėjo, tačiau išlaidų suma kasmet augo, lyginant su prieš taiėjusiais metais. Išlaidos darbo užmokesčiui 2017 metais, palyginus su 2016 metais, išaugo 3 777,7 tūkst. Eur.

Analizuojamu laikotarpiu kitų išlaidų dalis bendrose išlaidose sudarė nuo 42,8 proc. iki 50,7 proc. Kitų išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose 2017 metais, palyginus su 2016 metais, padidėjo 14,1 procentinių punktu, nuo 42,8 iki 47,9 proc.

Toliau pateikiamos Savivaldybės biudžeto išlaidų tendencijos (žr. 5 pav.).

5 pav. Savivaldybės biudžeto išlaidų tendencijos

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Toliau pateikiama informacija apie Savivaldybės biudžeto išlaidų pagal valstybės funkcijas rodiklius ir tendencijas (žr. 4 lentelę).

4 lentelė

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDŲ PAGAL FUNKCINĘ KLASIFIKACIJĄ RODIKLIAI, STRUKTŪRA IR TENDENCIJOS

(tūkst. Eur)

Eil. Nr.	Rodiklis	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Išlaidos iš viso	213382,3	235687,5	273225,7	286835,8	292694,0
	iš jų pagal funkcinę klasifikaciją:					
1.1.	Išlaidos švietimui	117638,1	123656,6	129119,1	139043,0	146722,0
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	55,1	52,5	47,3	48,5	50,1
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	5,1	4,4	7,7	5,5
1.2.	Išlaidos bendroms valstybės paslaugoms	20804,7	29916,0	29741,5	58964,5	30644,5 ⁴⁴
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	9,8	12,7	10,9	20,6	10,5
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	43,8	(-) 0,6	98,3	(-) 48,0
1.3.	Išlaidos būstui ir komunaliniam ūkiui	6297,4	10947,6	9960,5	10232,7	13609,5
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	2,9	4,7	3,6	3,5	4,6
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	73,8	(-) 9,0	2,7	33,0
1.4.	Išlaidos socialinei apsaugai	37096,4	36068,7	39986,8	31137,2	32399,3
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	17,4	15,3	14,6	10,9	11,1

⁴⁴ Šiuose duomenyse 2017 m. nurodyta ir išlaidų suma paskolų grąžinimui. Pagal Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2017-12-31 ataskaitoje pateiktus duomenis, išlaidos bendroms valstybės paslaugoms sudaro 18022,5 tūkst. Eur, paskolų grąžinimas – 12622,0 tūkst. Eur.

	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	(-),2,77	10,9	(-) 22,1	4,0
1.5.	Išlaidos sveikatos apsaugai	1203,3	1252,0	1502,6	1063,7	1258,6
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	0,6	0,5	0,6	0,4	0,4
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	4,0	16,7	(-) 29,2	18,3
1.6.	Išlaidos poilsiui, kultūrai ir religijai	9210,4	9700,6	11184,7	13366,8	16422,5
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	4,3	4,1	4,0	4,6	5,6
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	5,3	15,3	19,5	22,9
1.7.	Kitos išlaidos (pagal funkcinę klasifikaciją priskiriamos gynybai, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugai, ekonomikai, aplinkos apsaugai ir kt.)	21132,0	24145,9	52027,5	33027,9	51637,6
	šių išlaidų lyginamasis svoris visose išlaidose (proc.)	9,9	10,2	19,0	11,5	17,7
	šių išlaidų pokytis, palyginus su priešėjusiais metais (proc.)	*	14,3	115,5	(-) 36,5	56,4

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal atitinkamų metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis

Analizuojamu 2013 – 2017 metų laikotarpiu didžiausią išlaidų dalį sudarė išlaidos švietimui. Šių išlaidų dalis visose išlaidose svyravo nuo 47,3 iki 55,1 proc. Kitos išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją bendrose išlaidose sudarė: išlaidos bendroms valstybės paslaugoms – nuo 9,8 iki 20,6 proc.; išlaidos būstui ir komunaliniam ūkiui – nuo 2,9 iki 4,7 proc.; išlaidos socialinei apsaugai – nuo 10,9 iki 17,4 proc.; išlaidos sveikatos apsaugai – nuo 0,4 iki 0,6 proc.; išlaidos poilsiui, kultūrai ir religijai – nuo 4,1 iki 5,6 proc.; kitos išlaidos (gynybai, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugai, ekonomikai, aplinkos apsaugai ir kt.) – nuo 9,9 iki 19,0 proc.

Analizuojant išlaidų pagal funkcinę klasifikaciją pokyčius, palyginus 2017 metus su 2016 metais, sumažėjo išlaidos bendroms valstybės paslaugoms – 48,0 proc. (nuo 58 964,5 iki 30 644,5 tūkst. Eur, tame tarpe išlaidos paskoloms grąžinti atitinkamai sumažėjo nuo 16 449,9 iki 12 622,0 tūkst. Eur). Visos kitos išlaidos padidėjo, iš jų išlaidos švietimui padidėjo 5,5 proc. (nuo 139 043,0 iki 146 722,0 tūkst. Eur), išlaidos poilsiui, kultūrai ir religijai padidėjo 5,6 proc. (nuo 13 366,8 iki 16 422,5 tūkst. Eur), kitos išlaidos (pagal funkcinę klasifikaciją priskiriamos gynybai, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugai, ekonomikai, aplinkos apsaugai ir kt.) padidėjo 17,7 proc. (nuo 33 027,9 iki 51 637,6 tūkst. Eur).

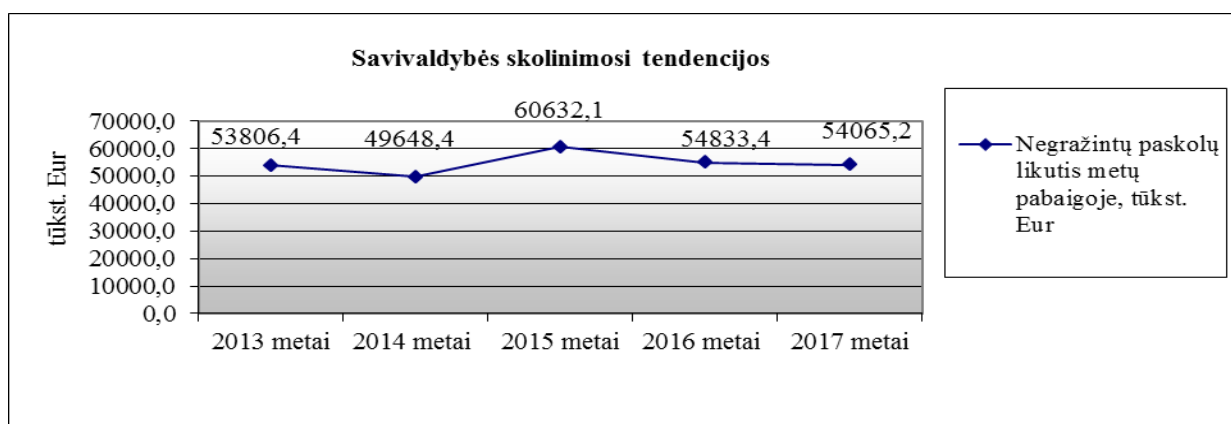
Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas

Savivaldybė gali sudaryti Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervą, kuris turi būti ne didesnis kaip 1 proc. patvirtintų Savivaldybės biudžeto asignavimų sumos. Konkretų Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo dydį kasmet nustato Savivaldybės taryba, skirsto

Savivaldybės administracijos direktorius. Rezervo lėšos turi būti naudojamos pagal nustatytas taisykles tik toms reikmėms, kurių negalima numatyti sudarant ir tvirtinant Savivaldybės biudžetą⁴⁵. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo sudarymo ir naudojimo taisyklės patvirtintos Savivaldybės tarybos 2012-12-20 sprendimu Nr. T-696 (Savivaldybės tarybos 2015-12-08 sprendimu Nr. T-663 išdėstyta nauja redakcija). Savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁶ 2017 metams buvo nustatytas 200,0 tūkst. Eur Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas, faktiškai panaudota 4,6 tūkst. Eur.

Toliau pateikiama informacija apie Savivaldybės skolinimosi tendencijas (žr. 6 pav.).

6 pav. Savivaldybės skolinimosi tendencijos

Šaltinis – Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės negražintų paskolų likutis 2017 metų pabaigoje, lyginant su 2016 metais, sumažėjo 768,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės finansinės būklės vertinimo kriterijumi laikant skolinimosi limitus, pastebėta, kad Savivaldybės skola 2017-12-31 sudarė 34,2 proc. Savivaldybės prognozuojamų pajamų ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos, taigi, Savivaldybės skola 2017 metais neviršijo įstatymu⁴⁷ nustatyto skolos limito (70 proc.), kiti skolinimosi limitai nebuvo viršyti.

⁴⁵ Biudžeto sandaros įstatymo 25 str.

⁴⁶ Savivaldybės tarybos 2017-02-28 sprendimas Nr. T-77 „Dėl Kauno miesto savivaldybės 2017 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁴⁷ Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2016 m. gruodžio 22 d. Nr. XIII-177.

ANKSTESNIŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Ankstesnių metų Savivaldybės kontrolieriaus Išvadoje buvo nustatyti reikšmingi pastebėjimai dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų ir pareikšta sąlyginė nuomonė.

Nustatyta, kad Savivaldybės administracija ir Savivaldybės biudžetinės įstaigos planuodamos ir apskaitydamos biudžeto išlaidas nesilaikė išlaidų ekonominės klasifikacijos reikalavimų, dėl to išlaidų duomenys Savivaldybės ataskaitose nurodyti netikslūs.

Pastebima pažanga, nes neteisingo biudžeto išlaidų planavimo ir apskaitos pagal ekonominę klasifikaciją atveju Savivaldybės administracijoje ir įstaigose kasmet nustatoma vis mažiau. Aktualiausias ir dažniausiai pasitaikantis išlaidų klasifikacijos neatitikimas nustatytas planuojant ir apskaitant ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidas ir ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidas. Audituotų subjektų pastebėjimu, šiuos neatitikimus iš dalies nulemia dar ne visais atvejais aiškus išlaidų priskyrimas pagal esamą reglamentavimą. Mūsų nuomone, nėra nustatyta aiškios Savivaldybės administracijos ir įstaigų apskaitos politikos, ypač dėl ilgalaikio turto remonto darbų apskaitos, trūksta statybos specialistų įsitraukimo apsprendžiant atliekamų statybos (remonto) darbų pobūdį ir rezultatą (esminis turto pagerinimas ar paprasti remonto darbai), todėl išlaidų priskyrimas atliekamas subjektyviai ir analogiškais atvejais kartais skirtingai. Audituose subjektuose pastebėtas skirtingas išlaidų interpretavimas ir apskaita biudžeto vykdymo ataskaitų ir finansinių ataskaitų sudarymo tikslais. Darytina išvada, kad vidaus kontrolė ilgalaikio turto statybos ir remonto išlaidų planavimo srityje dar nepakankamai efektyvi ir turi būti sustiprinta. Nors vadovaujantis teisės aktais asignavimų valdytojas turi teisę biudžetiniais metais, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki atitinkamo ketvirčio pabaigos, keisti patvirtintų jo vadovaujamos įstaigos, jam pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vykdomoms programoms patvirtintų biudžetų lėšų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį (nustatyta tvarka, neviršijant patvirtintų tam tikrai programai bendrųjų asignavimų išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, sumų), tačiau nustatyti neatitikimai rodo, kad asignavimų paskirtis pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją ne visada patikslinama nustatyta tvarka ir laiku.

Ankstesnio audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracijai nepavyksta suderinti su kai kuriais tiekėjais mokėtinų sumų likučių, t.y. Savivaldybės administracijos apskaitoje nurodyti skolų tiekėjams likučiai nesutampa su kai kurių paslaugų teikėjų nurodytais skolų likučiais, tokiu būdu Savivaldybės vadovybė nedisponuoja tikslia informacija apie Savivaldybės įsiskolinimą. Rekomendavome Savivaldybės administracijos skyriams išsiaiškinti

skolų su tiekėjais skirtumų priežastis ir suderinti skolų likučius. Įgyvendindama pateiktą rekomendaciją, Savivaldybės administracija nustatytas problemas nuosekliai sprendžia ir mažina jų mastą, bet su atskirais tiekėjais (pvz., UAB „Kamesta“, UAB „Kauno butų ūkis“ ir kt.) įsiskolinimų likučių nepavyksta suderinti.

Ankstesnio audito metu buvo nustatyti teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų nesilaikymo atvejai valdant, naudojant, disponuojant Savivaldybės biudžeto lėšomis ir naudojant jas įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšta sąlyginė nuomonė. Pateiktos rekomendacijos dėl nustatytų trūkumų šalinimo.

Nors buvo priimtos priemonės ir neatitikimai Savivaldybės įstaigose ir Savivaldybės administracijoje ištaisyti, tačiau nenustatytos efektyvesnės vidaus kontrolės priemonės, kurios užkirstų kelią neatitikimams ateityje, neieškoma būdų, kaip iš esmės spręsti problemas, dėl to neatitikimai kartojasi.

Reikšmingos pasikartojančios neatitiktys valdant, naudojant, disponuojant Savivaldybės biudžeto lėšomis ir naudojant jas įstatymų nustatytiems tikslams nustatytos šiose srityse: sandorių vykdymas (ypač sudarytų su Savivaldybės kontroliuojamomis įmonėmis), viešieji pirkimai (Savivaldybės įstaigose ir atskirais atvejais Savivaldybės administracijoje), darbo užmokestis (Savivaldybės įstaigose).

Savivaldybės kontroliuojamų įmonių teikiamų paslaugų įkainiai dar ne visada patvirtinti Savivaldybės tarybos, kaip nustato Vietos savivaldos įstatymas; neskiriamas pakankamas dėmesys, kad sutartys su Savivaldybės įmonėmis būtų vykdomos laikantis sutarčių nuostatų, papildomai įsigyjamos prekės ir paslaugos, kurios nenumatytos pagal sutartis, neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų; neefektyviai kontroliuojamas sąmatų parengimas, darbų vykdymas.

Kasmet nustatomi neatitikimai viešųjų pirkimų srityje. Nuo 2017-07-01 įsigaliojus naujam LR Viešųjų pirkimų įstatymui, įstaigos turėjo pasirengti naujas viešųjų pirkimų organizavimo tvarkas. Audito metu pastebėta, kad įstaigose nekvalifikuotai parengtos Mažos vertės pirkimų organizavimo tvarkos, nenumatytos pakankamos priemonės, užtikrinančios, kad sprendimai pirkti pasirinktu būdu ir kreipiantis į pasirinktus tiekėjus (1,2,5....) būtų pagrįsti kaip efektyvūs, skaidrūs ir racionalūs. Įstaigų vidaus kontrolė, susijusi su viešųjų pirkimų planavimu, vykdymu ir informacijos viešinimu, nepakankama, dėl to pirkimams skirtos lėšos ne visada naudojamos racionaliai ir efektyviai. Savivaldybės administracijos direktorius 2018-02-12 įsakymu⁴⁸ patvirtino pavyzdines Savivaldybės įstaigų ir įmonių viešųjų pirkimų organizavimo taisykles. Manome, kad tai yra gera praktika, kuri padeda įstaigoms geriau pasirengti savo pirkimų

---

⁴⁸ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-02-12 įsakymas Nr. A-474 „Dėl juridinių asmenų, kurių steigėja, akcininkė, narė, savininkė ar dalininkė yra Kauno miesto savivaldybės, viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos“.

organizavimo taisykles, pirkimus vykdyti pagal teisės aktų reikalavimus ir siekiant sumažinti egzistuojančias rizikas viešųjų pirkimų srityje.

Pavaldžiose įstaigose išlieka aktuali darbo užmokesčio apskaitos sritis. Kiekvienais metais audituojant Savivaldybės įstaigas nustatomos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos. Ankstesnio audito metu atkreipėme dėmesį, kad vykdant pavaldžių įstaigų apskaitos funkcijos centralizavimą ir įdiegus buhalterinės apskaitos programą, sukuriamos priemonės, siekiant sustiprinti vidaus kontrolę darbo užmokesčio apskaitos srityje. Pastebėjus vidaus kontrolės trūkumus darbo užmokesčio apskaitos srityje, audito metu buvo pateiktos rekomendacijos Savivaldybės administracijos direktoriui ir biudžetinės įstaigos „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ direktoriui. Savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius 2018 metais atliko vidaus auditą⁴⁹ ir nustatė, kad Savivaldybės įstaigose ir centralizuotai Savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaitą tvarkančioje įstaigoje „Kauno biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ vidaus kontrolė darbo užmokesčio srityje yra nepakankamai efektyvi: įstaigų vadovai negavo iš centralizuotos buhalterijos darbo užmokesčio priskaitymo ir mokėjimo žiniaraščių ir kitų susijusių apskaitos dokumentų, dėl to negalėjo vykdyti paskesniosios finansų kontrolės, ar teisėtai ir pagal paskirtį naudojamos darbo užmokesčiui skirtos lėšos, ir negalėjo užtikrinti racionalaus ir taupaus lėšų naudojimo; centralizuotoje buhalterijoje grupių vadovai neužtikrino efektyvios vidaus kontrolės, nors pagal jiems nustatytas funkcijas turėjo kontroliuoti ir užtikrinti finansinių operacijų teisėtumą, tinkamą finansinių dokumentų tvarkymą, vykdyti grupei priskirtų įstaigų įsipareigojimų apskaitos kontrolę. Ši kontrolė nebuvo vykdoma arba buvo vykdoma neefektyviai. Kontrolės ir audito tarnyba audito metu atliko detalias darbo užmokesčio skaičiavimo audito procedūras įstaigose, kurios parodė, kad centralizavus biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą klaidų nesumažėjo. Taip pat Kontrolės ir audito tarnybos atliktų auditų metu nustatyta, kad įstaigų vadovai metų bėgyje nenaikindami laisvų pareigybių sudaro galimybę darbuotojams mokėti priemokas už papildomų darbų atlikimą ir premijas. Nenaikinant neužimtų pareigybių buvo planuojamas didesnis darbo užmokesčio fondas. Metų pabaigoje įstaigų darbuotojams buvo skiriamos premijos ir priemokos, bet jų pagrįstumas nepakankamas ir (arba) kelia abejonių. Įstaigų vadovai dar nėra pakankamai įsigilinę į naujo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo⁵⁰ nuostatas, skirdami premijas ir priemokas nenurodė aiškios jų skyrimo priežasties, nepateikė pagrindžiančių dokumentų.

Apibendrinant ankstesnio audito rekomendacijų įgyvendinimą, pažymima, kad Savivaldybės administracija ir Savivaldybės įstaigos į pateiktas rekomendacijas atsižvelgė ir

⁴⁹ Centralizuotas vidaus audito skyrius atliko Savivaldybės biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkymo centralizuotai vidaus auditą.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas Nr. XIII-198 (2017-01-17).

nustatytus trūkumus geranoriškai šalino, tačiau turėtų pasirinkti veiksmingesnes priemones rekomendacijoms įgyvendinti, kadangi kai kurie neatitikimai auditų metu nustatomi pakartotinai. Skatintume ypač atkreipti dėmesį į audito metu nustatytas reikšmingas sritis ir jose egzistuojančių rizikų valdymą, t.y.: sandorių vykdymas, viešieji pirkimai ir darbo užmokestis. Reikia skirti didesnę dėmesį reikšmingų rizikų identifikavimui ir jų valdymui. Rengiant audito rekomendacijų įgyvendinimo planą reikėtų išsamesnės priežasčių analizės ir didesnio atitinkamų Savivaldybės administracijos padalinių įsitraukimo, ieškant būdų, kaip iš esmės spręsti problemas ir priimti efektyvesnes bei veiksmingesnes vidaus kontrolės priemones. Taip pat pastebime, kad reikėtų efektyvesnių vidaus kontrolės priemonių ir pagalbos Savivaldybės įstaigoms, kai metų eigoje keičiasi įstaigų veiklą reglamentuojantys teisės aktai, kad būtų užtikrinama atitiktis naujiems teisės aktų reikalavimams.

Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus
2018 m. birželio 22 d. išvados
Nr. AP/01-4
7 priedas

BAIGIAMOJI DALIS

Ataskaitos už 2017 metus sudarymo teisinis reglamentavimas reikšmingai nepasikeitė, todėl Išvados rengimo strategija nekito.

Nustaćius Išvados rengimo tikslus, atlikta Savivaldybės 2013 – 2017 metų biudžeto vykdymo analizė, pateiktos Savivaldybės biudžeto bendrosios tendencijos. Strategija buvo pasirinkta taip, kad Išvadoje būtų pateikta Savivaldybės tarybai naudinga informacija ir darbo rezultatų pagrindu būtų atliktas Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio ir 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo vertinimas.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba Išvadą rengė remdamasi atliktų finansinių (teisėtumo) auditų rezultatais ir Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio vertinimu. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinio sudarymą analizavo ir vertino pagal reikalavimus, nustatytus Biudžeto sandaros įstatyme ir Savivaldybės biudžeto taisyklėse. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba auditus atliko vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu, Valstybinio audito reikalavimais, tarptautiniais audito standartais, tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, tarnybos nuostatais, metų veiklos planu ir audito programa. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atliktų auditų apimtis, metodai, faktai, išvados ir rekomendacijos pateikiamos audito ataskaitose, o nuomonė apie audituotą Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams per 2017 metus pateikiama finansinio (teisėtumo) audito išvadoje. Visos audito ataskaitos ir audito išvados teisės aktų nustatyta tvarka pateikiamos Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui ir audituotų subjektų vadovams. Auditai suplanuoti ir atlikti taip, kad, be kitų dalykų, būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl audituotų Savivaldybės 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų, kurių duomenimis remiantis rengiamas Savivaldybės Ataskaitų rinkinys, tinkamo parengimo ir pateikimo, taip pat dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo.

Išvada parengta vykdant Savivaldybės kontrolieriaus pavestą užduotį – įvertinti, ar Savivaldybės 2017 metų Ataskaitų rinkinys parengtas pagal teisės aktų reikalavimus, nustatytus Savivaldybės Ataskaitų rinkinio rengimui, ir įvertinti 2017 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumą. Išvadą ir jos priedus parengė Savivaldybės kontrolieriaus vyriausioji patarėja Jovita Vasauskaitė.